

Sygn. akt VU 418/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 listopada 2013 r.

Sąd Okręgowy w Kaliszu V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie :

Przewodniczący SSO Romuald Kompanowski

Protokolant Anna Werner-Dudek

po rozpoznaniu w dniu 22 listopada 2013 r. w Kaliszu

odwołania J. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

z dnia 20 lutego 2013 r. Nr (...)

w sprawie J. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o emeryturę

oddala odwołanie

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 20 lutego 2013 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Oddział w O., odmówił J. K. prawa do emerytury dla pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach, albowiem wnioskodawca nie osiągnął wymaganego okresu takiej pracy gdyż nie przedłożył świadectwa wystawionego przez zakład pracy potwierdzającego tę okoliczność. Tym samym organ rentowy nie uwzględnił wnioskodawcy do okresu pracy w warunkach szczególnych zatrudnienia w Zakładach (...) w okresie 14.11.1973 - 31.05.1995.

Odwołanie od powyższej decyzji złożył J. K. wnosząc o zmianę decyzji i przyznanie prawa do emerytury przy zaliczeniu spornego okresu jako okresu pracy w warunkach szczególnych. Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania.

Sąd ustalił, co następuje:

Odwołujący J. K., urodzony dnia (...), w okresie 14.11.1973 r. – 31.05.1995 r. był pracownikiem Zakładów (...) zatrudnionym w pełnym wymiarze czasu (dowód: świadectwa pracy w aktach o ustalenie wartości kapitału początkowego). Na początku zatrudnienia odwołujący otrzymał pracę na stanowisku robotnika niewykwalifikowanego przy robotach ciężkich załadunkowych i wyładunkowych. Z dniem 13 kwietnia 1978 r. pracodawca wskazał odwołującemu, że zostaje przeniesiony do pracy w magazynie żywca na stanowisko buchtowego. Z dniem 15 lutego 1979 r. pracodawca na wniosek odwołującego przeniósł go do sekcji transportu na stanowisko robotnika niewykwalifikowanego przy robotach ciężkich. W październiku 1980 r. pracodawca przyznając odwołującemu nową stawkę osobistego zaszerogowania, wskazał na stanowisko robotnika pomocniczego w brygadzie transportowej. W ramach tego stanowiska pracodawca w 1982 r. powierzył odwołującemu obowiązki kierowcy wózka spalinowego widłowego. Z dniem 1 stycznia 1988 r. pracodawca powierzył odwołującemu pracę na stanowisku kierowcy ciągnika.

Aż do rozwiązania stosunku pracy w maju 1995 r. pracodawca nie zmieniał odwołującemu stanowiska pracy (dowód: dekrety płacowe, umowa o pracę, pismo odwołującego z dnia 28.09.1984 r. w aktach osobowych).

Poczynając od stycznia 1983 r. pracodawca, w wypłacanym odwołującemu wynagrodzeniu za pracę, wskazał jako składnik tego wynagrodzenia dodatek za pracę szkodliwą. Ten składnik wynagrodzenia wypłacany był w każdym miesiącu w kwotach o różnej wielkości nieprzerwanie do grudnia 1986 r. W kolejnych latach był również wypłacany dodatek za pracę szkodliwą. I tak w 1988 wypłacony był za miesiące: luty, marzec, sierpień, listopad i grudzień, w 1989 r. – za miesiące styczeń – marzec, wrzesień – grudzień, za 1990 r. – za miesiące: styczeń – luty, za lata 1991 – 94 brak dodatku (dowód: karty wynagrodzenia rocznego w aktach osobowych).

Prace odwołującego przy załadunku i rozładunku polegały na ręcznym przenoszeniu towarów masowych w workach z wagonu na stojącą obok przyczepę a następnie na terenie zakładu – z przyczepy do magazynu. W taki sposób przenoszone były worki z solą. Ciężar takiego worka to 50 kg. Każdy worek przenoszony był przez jednego pracownika. Ręcznie przeładowywany był z wagonu na przyczepę, dostarczany do zakładu węgiel. Był on następnie, także ręcznie zsypywany z przyczepy na plac obok zakładowej kotłowni. W zakresie prac jako pracownika za i wyładunkowego mieściło się także przenoszenie kartonowych pojemników z konserwami. Ciężar takiego pojemnika z konserwami wynosił od 15 kg do 20 kg. Każdy pojemnik prznosił jeden pracownik. Cięższe pojemniki przenoszone były za pomocą wózków widłowych a pracownik jedynie przesuwał taki pojemnik po podłodze przyczepy. W zakresie prac mieścił się także załadunek w lesie drewna i jego wyładunek na terenie zakładu. Taki zakres prac, dopasowany każdego dnia do aktualnych potrzeb zakładu, realizowany był przez odwołującego codziennie po 8 godzin każdego dnia (dowód: zeznania świadków: A. W., S. W., M. N., Z. T., zeznania odwołującego). Jako kierowca ciągnika odwołujący zasadniczo kierował ciągnikiem z doczepioną przyczepą przy przewożeniu towarów do zakładu i z zakładu. Niejednokrotnie odwołujący po dojechaniu na miejsce załadunku czy wyładunku pomagał w pracy osobom wykonującym te prace. Takie prace odwołujący wykonywał codziennie w czasie co najmniej 8 godzin każdego dnia (dowód: jw.). Ładowane w lesie drewno stanowiły tzw. okrągłaki o długości ok.1,2 m i średnicy ok.20 cm. Drewno to przed załadowaniem złożone było w pryzmach (dowód: zeznania świadka Z. T.). Transport soli jednorazowo obejmował około 10 ton. Załadunek oraz wyładunek do magazynu tej ilości soli zajmował odwołującemu i pozostałym pracownikom skierowanym do takiej pracy czas około połowy dniówki roboczej. Po wykonaniu tej pracy na pozostałą część dniówki odwołujący kierowany był do innych prac transportowych (dowód: zeznania świadka A. W.).

Odwołujący na dzień 1 stycznia 1999 r. legitymuje się łącznym okresem składkowym i nieskładkowym w rozmiarze 25 lat. Odwołujący nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego.

(bezsporne)

Ustalając powyższy stan faktyczny sąd dał wiarę zeznaniom słuchanych w sprawie świadków za wyjątkiem tej części zeznań świadka A. W., w której świadek podał, że odwołujący od początku swego zatrudnienia wykonywał pracę kierowcy ciągnika oraz że odwołujący przyszedł do pracy w zakładzie przed świadkiem a nadto za wyjątkiem zeznań świadków: S. W., M. N. i Z. T. w części, w której te osoby zaprzeczyły o pracy odwołującego w charakterze operatora wózka widłowego. We wskazanym wyżej zakresie zeznania te sprzeczne są z dokumentami złożonymi do akt osobowych odwołującego z których jasno wynika początek zatrudnienia odwołującego po upływie 10 lat po rozpoczęciu pracy przez świadka W. i że na początku swej pracy odwołujący nie był kierowcą ciągnika a odnośnie zeznań pozostałych osób to zmiana warunków pracy odwołującego zaznaczona została nowym dekretem wydanym w 1980 r. a dodatkowo powierzenie odwołującemu w 1982 r. kierowania wózkiem przyznał sam odwołujący w 1984 r. w piśmie skierowanym do dyrekcji o podwyżkę wynagrodzenia wskazując nie tylko pracę przy obsłudze ale także jego konserwację i naprawy. Z tych samych powodów sąd nie dał wiary analogicznym zeznaniom odwołującego.

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z przepisem 32 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 17.12. 1998 r. o emeryturach i rentach (Dz. U. nr 162 poz.1118 z póź. zm.) ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 r., będącymi pracownikami, o których mowa w ust. 2-3,

zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 ustawy.

Osoby urodzone po dniu 31 grudnia 1948 r. w myśl uregulowania zawartego w przepisie art. 184 ust. 1 cytowanej ustawy mogą nabyć prawo do emerytury na powyższych warunkach po osiągnięciu wieku określonego w art. 32 ustawy, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy tj. w dniu 1 stycznia 1999 r. osiągnęli:

- okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wynoszący co najmniej 15 lat;

oraz

- okres składkowy i nieskładkowy wynoszący w przypadku mężczyzn co najmniej 25 lat.

Dla celów ustalenia uprawnień, o których mowa wyżej, za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia w podmiotach, w których obowiązują wykazy stanowisk ustalone na podstawie przepisów dotychczasowych.

Wiek emerytalny, o którym mowa w art. 32 ust. 1, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie, których osobom wymienionym wyżej przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych.

Zgodnie z przepisem § 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach (Dz. U. nr 8 poz. 43 z póź. zm.) za okres zatrudnienia, wymagany do uzyskania emerytury, zwany dalej "wymaganym okresem zatrudnienia", uważa się okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, liczony łącznie z okresami składkowymi, okresami nieskładkowymi oraz ewentualnie okresami uzupełniającymi (okresy ubezpieczenia rolniczego, okresy pracy w gospodarstwie rolnym). W myśl § 4 ust. 1 cytowanego rozporządzenia pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

1. osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn;
2. ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Zebrany w sprawie materiał dowodowy o charakterze osobowym jak i w postaci dokumentacji pracowniczej, wskazuje jednoznacznie, iż odwołujący nie legitymuje się wymaganym okresem pracy w warunkach szczególnych. Odwołujący wykonywał od dnia 14 listopada 1973 r. do dnia 12 kwietnia 1978 r. a następnie od dnia 15 lutego 1979 r. do stycznia 1982 r. prace robotnika magazynowo transportowego, zajmującego się przenoszeniem materiałów używanych do produkcji i gotowych wyrobów. Zarówno surowiec jak gotowe wyroby nie charakteryzowały się znacznym ciężarem. Każdy przenoszony element nie ważył zasadniczo więcej niż 20 kg. Jedynie worki z solą ważyły więcej bo 50 kg ale nie była to praca wykonywana w wymiarze pełnej dniówki roboczej. Jednorazowy wyładunek z wagonu, załadowanie na przyczepę oraz wyładowanie na terenie zakładu zajmowało czas nie większy niż połowa pełnej dniówki. W pozostałej części dnia roboczego odwołujący kierowany był do prac lżejszych takie jak ręczny przeładunek węgla łopatą, ładowanie i wyładowywanie okrągłaków, załadunek kartonów z konserwami o wadze nie przekraczającej 20 kg każdy karton. Cięższe kontenery ładowane były za pomocą wózka widłowego.

Tylko wykonywanie ciężkich prac załadunkowych i wyładunkowych spełniało warunki wymienione w wykazie A dział VIII pkt. 1 załącznika do cytowanego wyżej rozporządzenia. Zakresem powyższego unormowania objęte są te prace, które z racji wymiarów czy ciężaru przenoszonej rzeczy należą do prac o znacznej szkodliwości. Będą to zatem prace, które z uwagi na normy przypadającego na jednego pracownika ciężaru wymagać będą zespołowego działania, które z uwagi na wymiary wymagają szczególnych właściwości psychomotorycznych pracowników transportowych. które z uwagi na specyfikę miejsca wymagają zajmowania pozycji wymuszonych. Przy czym prace tego rodzaju wykonywane winny być w rozmiarze pełnej dniówki roboczej. Praca wykonywana przez odwołującego tych warunków nie spełniała. Przenoszone elementy rozmiarami nie przekraczały długości większej niż 1,5 m, nie ważyły – za wyjątkiem soli

- więcej w przeliczeniu na jednego pracownika niż 20 kg. Z uwagi na specyfikę miejsca wykonywania pracy nie wymagały zajmowania pozycji wymuszonej. Nie były więc to prace wykonywane na granicy norm o jakich jest mowa w rozporządzeniu Ministrów Pracy i Opieki Społecznej oraz Zdrowia z dnia 1 kwietnia 1953 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy pracowników zatrudnionych przy ręcznym dźwiganiu i przenoszeniu ciężarów obowiązujące w okresie wykonywanej przez odwołującego pracy. Odnośnie prac przy załadunku i wyładunku soli nie została spełniona norma stałej i w pełnym wymiarze czasu pracy albowiem prace te wykonywane były przez czas do 4 godzin przy każdorazowym zleceniu i nie były to prace wykonywane codziennie.

W tych warunkach nie było przesłanek aby do okresu pracy odwołującego na stanowisku kierowcy ciągnika wykonywanej od dnia 1 stycznia 1988 r. doliczyć wymienione wyżej okresy. Okresy pracy odwołującego na stanowisku kierowcy ciągnika podlegały zaliczeniu do okresu pracy w warunkach szczególnych albowiem odpowiadają takiej pracy zapisy zawarte w załączniku do cytowanego rozporządzenia (wykaz A dział VIII pkt. 3).

Nawet gdyby ewentualnie zsumować okresy pracy na stanowisku pracownika załadunkowego i wyładunkowego (14.11.1973 r. – 12.04.1978 r., 15.02.1979 r. – 31.12.1981 r.) z okresem pracy na stanowisku kierowcy ciągnika (01.01.1988 r. – 31.05.1995 r.), to i tak nie uzyskany zostanie 15-letni okres pracy, albowiem suma tych okresów to 14 lat 3 miesiące i 14 dni. Zatem aby odwołujący mógł się legitymować 15-letnim okresem takiej pracy, konieczne jest doliczenie okresu 01.01.1982 r. – 31.12.1987 r.. Nie ma jednak jakiegokolwiek podstawy aby doliczenie takie mogło zostać przeprowadzone, albowiem sam odwołujący wskazuje na powierzenie mu w 1982 r. kierowcy widłowego wózka spalinowego oraz jego serwisowanie, a przełożony odwołującego ten fakt potwierdza. Praca przy kierowaniu wózkiem widłowym nie jest pracą w warunkach szczególnych uprawniającym do emerytury w obniżonym wieku albowiem takie stanowisko nie zostało wymienione w załączniku do cytowanego wyżej rozporządzenia.

Tym samym nie została spełniona przesłanka co najmniej 15-letniej pracy w warunkach szczególnych

Poza sporem pozostawało spełnienie przez odwołującego pozostałych warunków koniecznych do przyznania emerytury. Odwołujący legitymował się, na dzień 1 stycznia 1999 r., 25-letnim okresem ubezpieczenia. Miał również ukończony 60-ty rok życia.

Brak jednak wymaganego okresu pracy w warunkach szczególnych wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy przez okres co najmniej 15-u lat sprawił o oddaleniu odwołania.